

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w GORZOWIE WIELKOPOLSKIM

z dnia 2024 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody
„Pniewski Ług”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Pniewski Ług”, zwanego dalej: „rezerwatem”.

§ 2.1. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie torfowiska przejściowego z charakterystyczną florą i fauną.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1 są:

- 1) występowanie w dużym skupieniu rzadkich i ginących gatunków roślin i zwierząt, a także siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty Europejskiej,
- 2) funkcjonowanie niezaburzonych od dziesięcioleci naturalnych procesów torfotwórczych na obszarze rezerwatu,
- 3) położenie rezerwatu w otoczeniu znacząco przekształconym na skutek wieloletniego użytkowania gospodarczego z zakresu gospodarki leśnej,
- 4) wysoki poziom naturalności ekosystemów funkcjonujących na obszarze rezerwatu mający pozytywny wpływ na jakość życia i zdrowia lokalnego społeczeństwa.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną na powierzchni 4,80 ha oraz ściśłą na powierzchni 2,04 ha, zgodnie z załącznikiem nr 1 do zarządzenia.

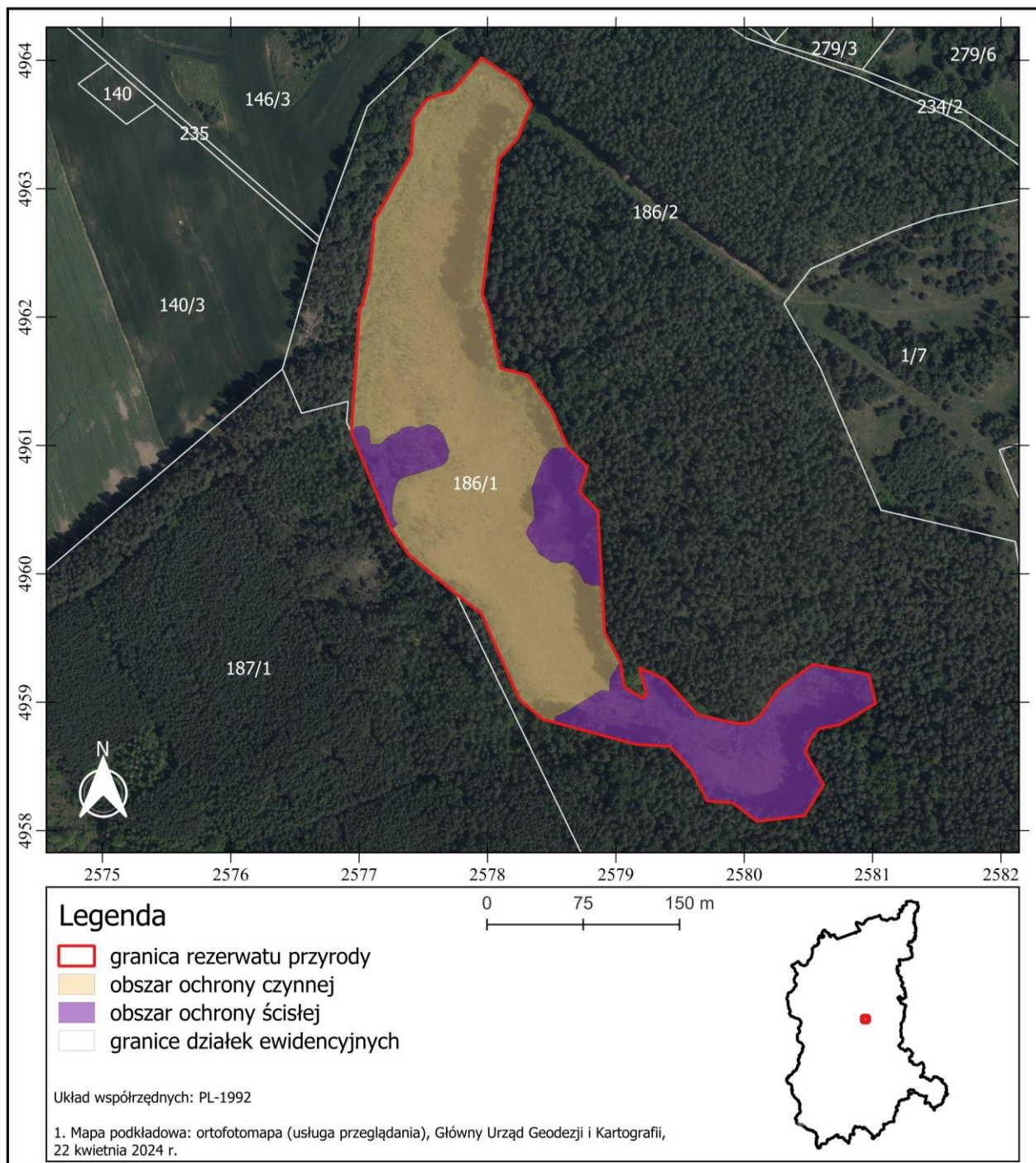
§ 4. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków, określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 5.1. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej z podaniem rodzaju, zakresu oraz lokalizacji tych działań, określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

2. Szczegółową lokalizację działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

OBSZARY OCHRONY ŚCISLEJ I CZYNNEJ

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia 2024 r.

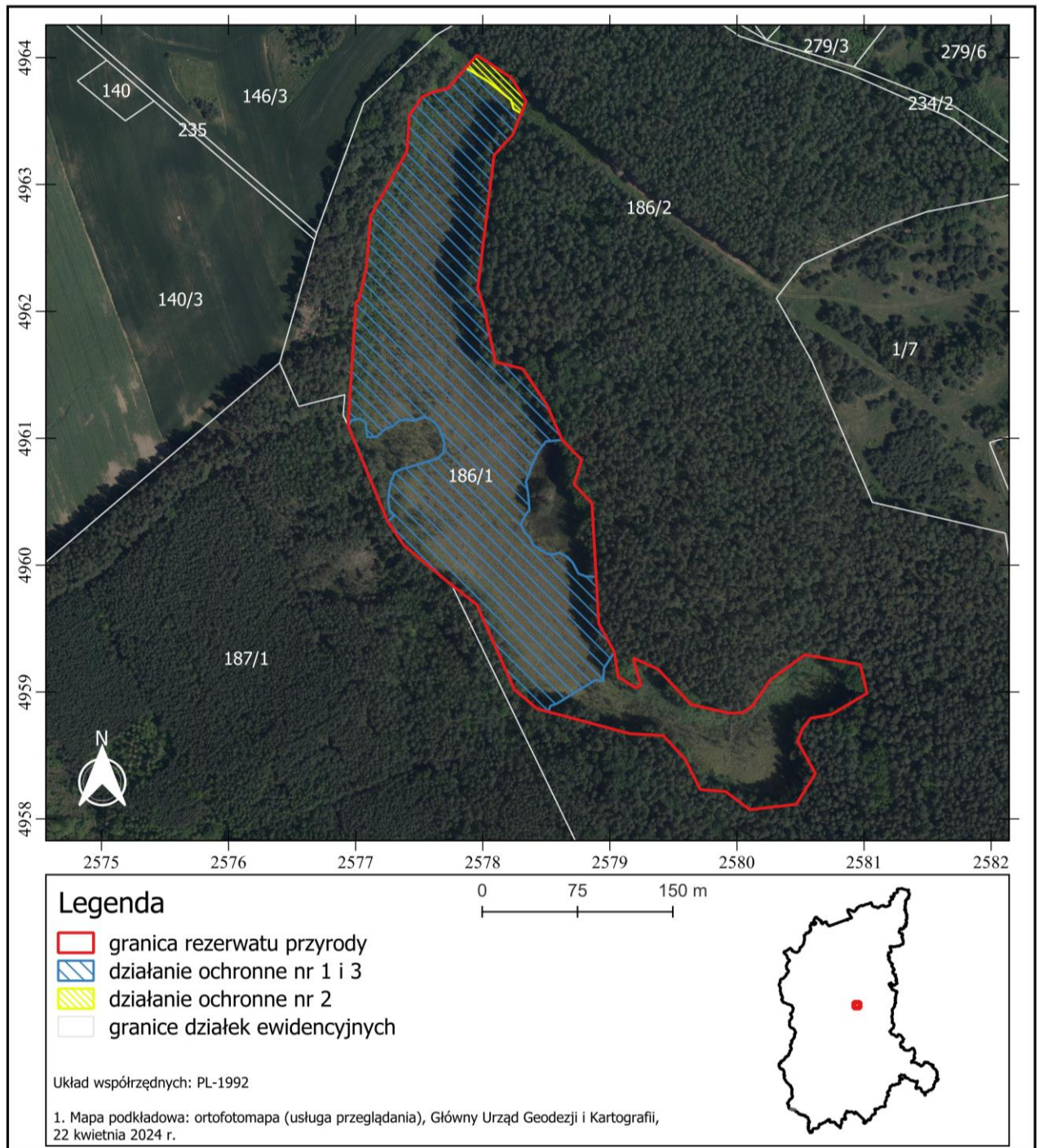
**IDENTYFIKACJA ORAZ OKREŚLENIE SPOSOBÓW ELIMINACJI LUB
OGRANICZANIA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH
I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ ICH SKUTKÓW**

Zagrożenia			Sposoby eliminacji lub ograniczenia
Wewnętrzne	Istniejące	Nasilający się deficyt wód opadowych prowadzący w konsekwencji do przesuszenia siedlisk torfowiskowych oraz pogorszenia ich struktury i funkcji w tym zmniejszenia ich powierzchni w obszarze na skutek ekspansji gatunków drzew i krzewów (głównie sosny i brzozy).	Zapobieganie poprzez wycinanie drzew i krzewów wraz z usunięciem pozyskanej biomasy poza obszar rezerwatu.
Wewnętrzne	Potencjalne	Nie zidentyfikowano	Brak
Zewnętrzne	Istniejące	Nie zidentyfikowano	Brak
Zewnętrzne	Potencjalne	Nie zidentyfikowano	Brak

**DZIAŁANIA OCHRONNE NA OBSZARZE OCHRONY CZYNNEJ, Z PODANIEM
RODZAJU, ZAKRESU ORAZ LOKALIZACJI TYCH DZIAŁAŃ**

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Ochrona czynna siedliska przyrodniczego 7110* Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) oraz siedliska 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	Wycinka drzew i krzewów wraz z zapewnieniem usunięcia pozyskanej biomasy poza obszar rezerwatu. Zadanie należy wykonać do końca 3 roku obowiązywania planu, a następnie powtórzyć w zależności od potrzeb stwierdzonych na podstawie prowadzonego nadzoru nad rezerwatem lub monitoringu o którym mowa w pkt 3.	Płaty siedlisk przyrodniczych zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 4
2.	Ochrona czynna	Koszenie i usuwanie podrostu drzew i krzewów w ramach utrzymania bezdrzewnego pasa pod funkcjonującą napowietrzną linią energetyczną.	Zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 4
3.	Monitoring stanu ochrony siedliska przyrodniczego 7110* Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) oraz siedliska 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>) wraz z oceną realizacji celów ochrony przyrody rezerwatu przyrody.	Ocenę stanu ochrony należy wykonać zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, co najmniej dwukrotnie w trakcie obowiązywania planu. W analogicznym terminie należy wykonać również ocenę realizacji celów ochrony przyrody rezerwatu.	Płaty siedlisk przyrodniczych zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 4

LOKALIZACJA DZIAŁAŃ OCHRONNYCH NA OBSZARZE OCHRONY CZYNNEJ

UZASADNIENIE

Rezerwat przyrody Pniewski Ług, zwany dalej „rezerwatem”, został uznany zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26 listopada 1990 r. *w sprawie uznania za rezerwaty przyrody* (M. P. z 1990r. Nr 48, poz. 366), a następnie zaktualizowany zarządzeniem nr 13/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 28 lutego 2012 r. *w sprawie rezerwatu przyrody „Pniewski Ług”* (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego, poz. 719).

Zgodnie z §2 ust. 1 niniejszego zarządzenia, celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie torfowiska przejściowego z charakterystyczną florą i fauną.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890) - zwanej dalej „ustawą”, dla rezerwatu przyrody sporządza się i realizuje plan ochrony. Plan ten ustanawia na okres 20 lat, regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, w terminie 5 lat od dnia uznania obszaru za rezerwat przyrody (art. 18. ust. 1 i 2, art. 19 ust. 1 pkt 2, art. 19 ust. 6, art. 20 ust.1 ustawy). Plan ochrony zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy dla rezerwatu przyrody zawiera:

1. Cele ochrony przyrody oraz wskazanie przyrodniczych i społecznych uwarunkowań ich realizacji;
2. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków;
3. Wskazanie obszarów ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej;
4. Określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań;
5. Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępnienia;
6. Wskazanie miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza;
7. Wskazanie wymagań ochrony przyrody koniecznych do uwzględnienia w ustaleniach planów ogólnych gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych.

Tryb sporządzania projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody i zakres prac na potrzeby sporządzenia tego projektu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. *w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody* (Dz. U. Nr 94, poz. 794) - zwane dalej „rozporządzeniem”.

Sporządzający projekt planu, zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy o ochronie przyrody, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie*

środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, Organ sporządzający projekt planu ochrony, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów ochrony tworzonych dla form ochrony przyrody w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy.

W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, projekt planu ochrony wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody* projekt planu ochrony wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin, a także zgodnie z art. 97 ust. 3 w/cyt. ustawy zaopiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody, działającą przy właściwym miejscowo regionalnym dyrektorze ochrony środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, sporządził projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody Pniewski Ług, zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 20 ust. 1-3 ustawy *o ochronie przyrody* oraz treścią rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. *w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody*.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu ochrony Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, jako Organ sprawujący nadzór nad rezerwatem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

- 1.) Ustalenie celu ochrony przyrody rezerwatu wraz z określeniem przyrodniczych i społecznych uwarunkowań jego realizacji, co dokonano w treści § 2 ust. 1 i 2 niniejszego zarządzenia.
- 2.) Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków. Na podstawie przeprowadzonych badań naukowych oraz analiz w przeprowadzonym procesie planistycznym, zidentyfikowano podstawowe zagrożenie wewnętrzne o charakterze naturalnym, związane z pogorszeniem warunków wodnych w obszarze na skutek długotrwałych okresów susz i zmniejszenia opadów, oraz uruchomienie procesów sukcesyjnych w kierunku leśnym i związane z tym niekorzystne zmiany w obrębie struktury gatunkowej fitocenozy mszarów obu typów siedlisk przyrodniczych (7110 i 7140).
- 3.) Ustalenie działań ochronnych wraz z podaniem rodzaju, zakresu oraz ich lokalizacji. Zaplanowane działania ochronne mają charakter częściowo ochrony czynnej i będą polegać na przywróceniu i utrzymaniu otwartego charakteru ekosystemów torfowiskowych wraz z poprawą ich uwodnienia (na pow. 4,79 ha). Natomiast na pow. 2,04 ha zaprojektowano ochronę ścisłą w celu umożliwienia kontynuacji spontanicznie zachodzących naturalnych procesów ekologicznych w obrębie odtwarzających się podmokłych fitocenozy leśnych. Działania ochronne realizowane będą pod nadzorem Organu sprawującego nadzór nad rezerwatem przyrody

tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w porozumieniu z właściwym miejscowo nadleśniczym.

- 4.) Ustalenie monitoringu stanu ochrony siedlisk przyrodniczych 7110 i 7140 zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie przez Organ sprawiający nadzór na rezerwatem przyrody tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.
- 5.) Z uwagi na brak uzasadnionej potrzeby, Organ nie wskazał w planie ochrony rezerwatu obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych.
- 6.) Z uwagi na brak uzasadnionej konieczności, Organ nie wskazał w planie ochrony rezerwatu miejsc w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza.
- 7.) Dokonanie szczegółowej analizy zapisów obowiązujących planów ogólnych gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, których ustalenia mogą potencjalnie stworzyć ryzyko negatywnego oddziaływania na cel ochrony przyrody w rezerwacie przyrody. Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających ustalono, że nie istnieją przesłanki stanowiące podstawę do formułowania wskazań do zmian w dokumentach planistycznych Gminy Lubrzy oraz województwa lubuskiego.

Rezerwat przyrody Pniewski Ług, położony jest poza granicami obszarów sieci Natura 2000 w związku z powyższym, do niniejszego zarządzenia nie ma zastosowania przepis art. 20 ust. 5 ustawy *o ochronie przyrody*.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem §3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w *sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody*, a także art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, Obwieszczeniem z dnia 28.06.2019 r., znak: WPN-I.6202.6.1.2019.MZ podał do publicznej wiadomości informacje o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody Pniewski Ług, podając informację o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu,
- 3) możliwości składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania,
- 4) a także wskazał organ właściwy do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano, zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy *o udostępnianiu*

informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W ramach powyższego zawiadomienia, nie wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ze strony społeczeństwa żadne uwagi lub wnioski.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 19 ust. 1a ustawy *o ochronie przyrody* oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w opracowaniu projektu planu ochrony, poddając konsultacjom społecznym dokument w formie projektu zarządzenia. Przedmiotowa czynność prawna, została dokonana w formie Obwieszczenia z dnia2024 r. znak:, które zawierało informacje określone zgodnie z przepisem art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, i zostało podane do publicznej wiadomości zgodnie z czynnościami ustalonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 w/cyt. ustawy.

W ramach powyższej procedury w okresie przewidzianym ustawowo, wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ze strony społecznej następujące uwagi i wnioski.

W związku z powyższym, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 42 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, Organ zawarł poniżej szczegółowe uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w przedmiotowym postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały rozpatrzone uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie przedmiotowej procedury.

L.p.	Podmiot, pismo z dnia
	Treść uwagi
	Sposób rozpatrzenia

Informacja o projekcie dokumentu została opublikowana w dniu2024 r. pod numerem: w publicznie dostępnym wykazie danych zawierających informację o środowisku „EKOPORTAL” prowadzonym na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wypełniając w ten sposób, dyspozycje określoną brzmieniem art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a w/cyt. ustawy.

Zgodnie z dyspozycją art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* projekt niniejszego zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody działającą przy Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim na posiedzeniu w dniu 25 kwietnia 2024 roku.

Projekt niniejszego zarządzenia, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Gminy w uchwałą nr z dnia 2024 r.

Wojewoda Lubuski pismem z dnia2024 r. znak:, działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim *w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Pniewski Ług”*, nie wnosząc żadnych uwag.